

اسپین-مدار در نانولوله‌ها

در آزمایش‌ی که اخیراً انجام شده، معلوم شده برهم‌کنش-اسپین و تکانه‌ی زاویه‌ای‌ی مداری‌ی الکترون‌ها در نانولوله‌ها ی کربنی بسیار بزرگ‌تر از آن‌ی است که قبلاً تصور می‌شد. به این خاطر بعید است نانولوله‌ها کانال‌ها ی خوب‌ی برا‌ی جریان‌ها ی اسپین‌قطبیده باشند (چون در آن‌ها اسپین-الکtron ثابت نمی‌ماند) اما شاید راه‌ی بدنه‌ند برا‌ی ایجاد-درگیری‌ی پایداربین-اسپین و تکانه‌ی زاویه‌ای‌ی مداری. آزمایش در نانولوله‌ی به طول 500 nm انجام شد که در آن الکترون‌ی را به ناحیه‌ای به طول 200 nm مقید کرده بودند. با سنجش-حالت‌ها ی انرژی‌ی این الکترون معلوم شد از چهار حالت-منتظر با دو حالت-اسپینی (بالا یا پایین) و دو حالت-تکانه‌ی زاویه‌ای‌ی مداری (حرکت-پاد ساعت‌گرد یا ساعت‌گرد-الکترون در محیط-نانولوله) حالت‌ها یی که در آن‌ها اسپین و تکانه‌ی زاویه‌ای‌ی مداری هم جهت‌اند انرژی‌ی کمتری دارند. اختلاف-انرژی‌ی این حالت‌ها 0.37 meV بود، که چندین مرتبه‌ی بزرگی بیش از آن‌ی است که برا‌ی صفحه‌ی تخت-کردن انتظار می‌رود. با اعمال-میدان-مغناطیسی هم این دو حالت به چهار حالت شکافته شدند، که همان چیزی است که در جفت‌شها ی قوی‌ی اسپین-مدار انتظار-ش می‌رود. یک نکته‌ی غیرمنتظره‌ی دیگر هم این که در مورد-حفره‌ها، برهم‌کنش-اسپین-مدار کاملاً متفاوت بود، به این شکل که حالت‌ها ی کم‌انرژی‌تر آن‌ها یی بودند که اسپین برخلاف-جهت-تکانه‌ی زاویه‌ای‌ی مداری است [1].

[1] Nature **452** 448